

# ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය-ii

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර ( සාමාන්‍ය පෙළ ) විභාගය

2020 දෙසැම්බර් / ජනවාරි

## වැදගත්

උපදෙස් දී ඇති පරිදි ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න ඊට වැඩියෙන් ලියා ඇති පිළිතුරු අයදුම්කරු විසින් කපාහැර නොමැති අවස්ථාවලදී ලකුණු නොකර ම කපාහරිනු ලැබේ

පලමුවන ප්‍රශ්නය ඇතුළුව i කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක්ද ii කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක්ද බැගින් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

පිළිතුරු පැහැදිලි අත් අකුරින් ලියන්න

සැකසුම - හේමසිරි විජේසිංහ

කාලය - පැය 02 යි

පහත සිද්ධිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ප්‍රශ්න අංක 01 සිට 10 දක්වා ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

සිසිල් පෞද්ගලික ආයතනයක සාමාන්‍ය සේවකයෙකු ලෙස සේවය කරයි ඔහුගේ බිරිද වන නිල්මිණී රුකියාවක් නොකරයි දරුවන් ද දෙදෙනෙකි තම පවුලේ වියදම් පියවා ගැනීම සඳහා සිසිල් ගේ බිරිද කෙටි ආහාර සකස් කර ප්‍රදේශයේ ඇති ආපන ශාලාවලට දැමීමට අදහස් කරයි ඇය පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පසු ඉවුම් පිහුම් පිළිබඳ පාඨමාලාවක් හදාරා ඇත එසේම පාසල් හා ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන ආපනශාලා කිහිපයකින් ඇණවුම්ද ඇය ලබා ගන්නා 2020-10-01 දින ඇය තම ස්වාමිපුරුෂයාගෙන් රු 50000 ක්ද බැංකුවෙන් ලබාගත් රු 30000 ක ණය මුදලක්ද යොදවා ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළාය

ඔක්තෝම්බර් මාසය තුළදී මෙම ව්‍යාපාරයේ සිදුවූ ගනුදෙනු කිහිපයක් පහත දැක්වේ

|                                 |          |
|---------------------------------|----------|
| අත්පිට මුදලට භාණ්ඩ මිලදී ගැනුම් | රු 20000 |
| සේවක වැටුප්                     | රු 15000 |
| අත්පිට විකුණුම්                 | රු 35000 |
| ණයට විකුණුම්                    | රු 10000 |

- (අ) සිසිල්ගේ බිරිද ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාර සංවිධානය නම් කරන්න  
(ආ) එම ව්‍යාපාර සංවිධානයේ දැකිය හැකි අවාසි දෙකක් ලියන්න
- (අ) තම සහෝදරියද අවශ්‍යනම් මෙම ව්‍යාපාරයට යම් මුදලක් යෙදවීමට කැමති බව ඇයට පවසන ලදී ඇයද සම්බන්ධ කරගතහොත් මෙම ව්‍යාපාරයට සුදුසු ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය කුමක් ද?  
(ආ) ඔබේ පිළිතුරට හේතු මොනවාද?
- (අ) මෙම ව්‍යාපාරයේ ශක්තීන් දෙකක් ලියන්න  
(ආ) මෙම ව්‍යාපාරයට ඇතිවිය හැකි තර්ජන දෙකක් ලියන්න
- (අ) මෙම සිද්ධියට අනුව මෙම ව්‍යාපාරයට ගැලපෙන අලෙවිකරණ කාර්යයන් දෙකක් ලියන්න  
(ආ) බැංකු ණය ගැනීමේදී ඇයට අනුගමනය කළ හැකි යෝග්‍ය ක්‍රම දෙකක් ලියන්න
- ඔක්තෝම්බර් මාසය සඳහා මෙම ව්‍යාපාරයේ මුදල් පොත පිළියෙල කර අවසාන ශේෂය පෙන්වන්න

- (6) (අ) ඔක්තෝම්බර් මාසය සඳහා ගැනුම් ජර්නලය පිළියෙල කරන්න  
(ආ) ඔක්තෝම්බර් මාසය සඳහා විකුණුම් ජර්නලය පිළියෙල කරන්න
- (7) ඔක්තෝම්බර් මාසයේ ලබා ඇති ලාභය හෝ අලාභය කීයද?
- (8) (අ) මෙම ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරන අවස්ථාවේදී වත්කම් වගකීම් හා ප්‍රාග්ධනය පවතින ආකාරය ගිණුම්කරණ සමීකරණය ඇසුරින් පෙන්වන්න  
(ආ) මෙම ව්‍යාපාරයේ වියදම් වැඩිවීමට හා වත්කම් අඩුවීමට අදාළ ගනුදෙනුව ලියන්න
- 9 (අ) බැංකු ණය රු 30000 ලබා ගැනීමට අදාළ ද්විත්ව සටහන ලියන්න  
(ආ) මෙම ව්‍යාපාරයේ වත්කම් වගකීම් හා ප්‍රාග්ධනය පෙන්වන මූල්‍ය ප්‍රකාශනය කුමක්ද?
- 10 (අ) මෙම ව්‍යාපාරය විසින් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය නොවන මූලික සටහන් පොත් දෙකක් ලියන්න  
(ආ) නිල්මිනි තම පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා මෙම නිෂ්පාදිත යොදාගත හොත් එය ගිණුම්කරණයේදී හඳුන්වන්නේ කෙසේද?

( ලකුණු 02 x 10 = 20 )

## ii කොටස - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

### (ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න)

02 ( i )

- (අ) විද්‍යුත් මුදල් යනු මොනවාද?  
(ආ) විද්‍යුත් මුදල් නිසා ඇතිවන අවාසි දෙකක් ලියන්න

( ii ) **පහත ප්‍රකාශ සත්‍යද අසත්‍යද යන්න දක්වන්න**

- (අ) සේවකයන්ගේ විශේෂිත දැනුම් හා කැපවීම ව්‍යාපාරයට අවස්ථාවකි  
(ආ) රටක ජාතික ආදායම ජනතාව අතර බෙදී ඇති ආකාරය ආදායම් ව්‍යාප්තියයි  
(ඇ) හවුල් ව්‍යාපාරයක අවම සාමාජික සංඛ්‍යාව 02 හා උපරිම සංඛ්‍යාව 20 ලෙස තීරණය කර ඇත්තේ හවුල් ව්‍යාපාර ආදාපනතේය  
(ඈ) ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාරවල කටයුතු අයිතිකරු ගේ කැපවීම දැනුම සහ හැකියාව මත තීරණය කරයි

( iii )

- (අ) අරමුණ අනුව ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග කරන ආකාරය ගැලීම් සටහනකින් පෙන්වන්න  
(ආ) ණයපත් භාවිතා කිරීමෙන් පාරිභෝගිකයෙකුට හා ව්‍යාපාරිකයෙකුට ලැබෙන වාසිය බැගින් ලියන්න

( iv )

- (අ) අවශ්‍යතා හා උචමතා වෙන වෙනම නිර්වචනය කර නිදසුනක් බැගින් ලියන්න  
(ආ) ව්‍යාපාරයක දැකිය හැකි ශක්තීන් හා දුර්වලතා එක බැගින් ලියන්න

( ලකුණු 02 x 4 = 8 )

03 (i)

- (අ) චෙක්පතක් පිටසන් කිරීම යනු කුමක්ද?  
(ආ) චෙක්පතක් පිටසන් කිරීමට බලය ඇති පාර්ශවයන් කවුරුන්ද?

(ii) පහත ප්‍රකාශ සත්‍යද අසත්‍යද යන්න දක්වන්න

- (අ) සුදුසු සන්නිවේදන ක්‍රමයක් තෝරාගැනීමේදී එහි පිරිවැය සලකා බැලිය යුතු සාධකයකි  
(ආ) අවශ්‍ය සම්පත් හා සේවකයින් තීරණය කිරීම සැලසුම්කරණයයි  
(ඇ) දේපල රක්ෂණ ඔප්පුවක වටිනාකම තීරණය වන්නේ රක්ෂිතයාගේ කැමැත්ත මතය  
(ඈ) ප්‍රවාහන වියදම අධික වීම ගුවන් ප්‍රවාහනයේ අවාසියකි

(iii) (අ) සාමාන්‍ය ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමකින් ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබාගත හැකි සේවාවන් දෙකක් ලියන්න

- (ආ) විද්‍යුත් මුදල් ආශ්‍රිත සේවාවේ වැදගත්කම් දෙකක් ලියන්න

(iv) කොළඹ නුවර අධිවේගී මාර්ගය ඉදිකිරීම් හා නවීන බස්රථ 200 ක් ඉන්දියාවෙන් ආනයනය කිරීමට රජය තීරණය කර ඇත

- (අ) මෙම ප්‍රකාශනයේ කියවෙන ප්‍රවාහන මූලිකාංග මොනවාද?  
(ආ) මෙමගින් රටකට සැලසෙන යහපත් ප්‍රතිඵල දෙකක් ලියන්න

( ලකුණු 02 x 4 = 8 )

04 (i)

රාජ්‍ය සේවයෙන් විශ්‍රාම ගිය පසු ගුණතිලක මහතා තමාට ලැබුණු රුපියල් ලක්ෂ පහලොවක මුදල හොඳ ආරක්ෂාවක් සහ ඉහළ පොලියක් ලැබෙන මාර්ගයක ආයෝජනය කිරීමට තීරණය කරන ලදී මේ සඳහා ඔහු ඔබගෙන් විමසා සිටි සුදුසු පිළිතුරක් දෙන්න

- (අ) මෙම මුදල් ආයෝජනය කිරීමට වඩා හොඳම ආයෝජන මාර්ගයක් පැහැදිලි කර දෙන්න  
(ආ) ඔබ කරනු බලන යෝජනාවේ ප්‍රතිලාභ පැහැදිලි කරන්න

(ii) (අ) පාවහන් නිපදවන ආයතනයක් බැංකු ණයක් ලබා ගැනීමට තීරණය කිරීම අයත් වන කළමනාකරණ කාර්යය කුමක්ද?

- (ආ) මෙම ආයතනය විසින් නිෂ්පාදනය කරන නිෂ්පාදිත සඳහා පාසල් ලබුන්ට 20% ක වෙළෙඳ වට්ටමක් ලබාදෙන අතර පාසල් ලබුන්ට සුදුසු වන ආකාරයට මෝස්තර හා ඇසුරුම් සකස් කර ඇත මෙයින් කියවෙන්නේ අලෙවිකරණ මිශ්‍රයේ කුමන විචල්‍යයද?

(iii)

- (අ) ව්‍යාපාරයක අරමුණු දෙකක් ලියන්න  
(ආ) අවශ්‍යතාවල ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න

(iv) පහත සඳහන් ප්‍රකාශන සත්‍යද අසත්‍යද යන්න දක්වන්න

- (අ) ශ්‍රී ලංකා විනිමය හා සුරුකුම්පත් කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ආයෝජකයන් ආරක්ෂා කිරීමයි  
(ආ) යම් පුද්ගලයෙකු සතු මුදලක් යම් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂාවෙන් ඵලදායී මාර්ගයක යෙදවීම ආයෝජනයයි  
(ඉ) පුද්ගලයෙකු තමාට සුදුසු ආයෝජන මාර්ගයක් තෝරා ගැනීමේදී ආයෝජනයේ අරමුණු පිළිබඳව සලකා බැලීම අත්‍යාවශ්‍ය නොවේ  
(ඊ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදුකරන ඕනෑම ආයෝජනයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ලියාපදිංචි කළ යුතුය

( ලකුණු 02 x 4 = 8 )

## ii කොටස - ගිණුම්කරණය

(ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න)

05 (i)

(අ) ව්‍යාපාරයක වත්කම් යනු මොනවාද?

(ආ) වගකීම් වැඩිවන ගනුදෙනුවක් සහ අඩුවන ගනුදෙනුවක් බැගින් ලියන්න (ලකුණු 02 යි)

(ii) 2020-11-01 දින පොත් අලෙවි හලක් ආරම්භ කළ ගයාන් එදින සිට සිදුකරන ලද ගනුදෙනු පහත ඉදිරිපත් කර ඇත මෙම ගනුදෙනු පහත ගිණුම්කරණ සමීකරණයට බලපාන ආකාරය පෙන්වන්න පළමුවන ගනුදෙනුව සටහන් කර ඇත

- 1 ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය යෙදුවා රු 200000
- 2 පොත් රාක්ක මිලදී ගත්තා රු 50000
- 3 ගොඩනැගිලි කුලී ගෙවුවා රු 15000
- 4 නැවත විකිණීමට බඩු තොග මිලදී ගත්තා රු 40000
- 5 බැංකුණයක් ගත්තා රු 35000

| අනු අංකය | වත්කම්   |         |       | හිමිකම්    | වගකීම්   |
|----------|----------|---------|-------|------------|----------|
|          | බඩු තොගය | ලිබඩු   | මුදල් | ප්‍රාග්ධනය | බැංකු ණය |
| 1        |          | +200000 |       | +200000    |          |
| 2        |          |         |       |            |          |
| 3        |          |         |       |            |          |
| 4        |          |         |       |            |          |
| 5        |          |         |       |            |          |

(ලකුණු 02 යි)

(iii) අකිලගේ ව්‍යාපාරයේ සුළු මුදල් අග්‍රිමය රු 5000 කි පසුගිය මාසයේ ඉතිරිව තිබේ 2020-07-01 ඉදිරියට ගෙනා සුළු මුදල් ශේෂය රු 1200 කි ඔක්තෝබර් මාසයේ පළමු සතිය තුළ සිදුවූ සුළු මුදල් ගනුදෙනු මෙසේය

- 10-02 ගමන් වියදම් රු 900
- 10-03 කැපැල් වියදම් රු 300
- 10-04 කුලී රථ ගාස්තු රු 1100
- 10-05 ගෙත ඒමේ කුලී 1400
- 10-06 මුද්දර හා ලියුම් කවරරැ 100
- 10-07 පරිත්‍යාග රු 700
- 10-08 අග්‍රිමය ප්‍රතිපූර්ණය කලා

### අවශ්‍ය වන්නේ

ගමන් වියදම් කැපැල් වියදම් විවිධ වියදම් සහ ලෙජර් ගිණුම් තීරු සහිතව සුළු මුදල් පොත පිළියෙල කරන්න

(ලකුණු 04 යි)

- (iv) කුමුදුගේ ව්‍යාපාරයේ පොත්වලින් 2020 අගෝස්තු මාසයට අදාළ මුදල් ගනුදෙනු පහත දැක්වේ
- 2020-0801 ප්‍රාග්දනය යෙදවූ රු 200000
  - 2020-08-005 බැංකු ණය ගැනීම රු 75000
  - 2020-08-9 අත්පිට ගැණුම් රු 32000
  - 2020-08-012 ණයට ගැණුම් රු 12000
  - 2020-08-15 අත්පිට විකුණුම් රු 39000
  - 2020-08-19 ණයට විකුණුම්
  - 2020-08--22 විදුලි වියදම් ගෙවුවා රු 5000
  - 2020-08-31 ගෙදර ගෙනගිය මුදල රු 2000

#### අවශ්‍ය වන්නේ

- (අ) ඉහත ගනුදෙනු වලින් අදාළ ගනුදෙනු යොදාගෙන මුදල් පොත පිළියෙල කරන්න  
(ආ) අදාළ ලෙජර් ගිනුම් පිළියෙල කරන්න

( ලකුණු 04 යි )

06 (i )

- (අ) ව්‍යාපාරයක බැංකු ගිනුමේ ශේෂය හා බැංකුව විසින් එවනු ලබන බැංකු ප්‍රකාශනයේ ශේෂය අතර වෙනසට බලපාන හේතු දෙකක් ලියන්න  
(ආ) ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිනුමක් ආදායම් ප්‍රකාශනයක් අතර ඇති වෙනස්කම් දෙකක් ලියන්න

(ලකුණු 02 යි )

- (ii) සපත්තු අලෙවිකරන ව්‍යාපාරයක් විසින් ලකුණුකළ මිල රු 2000 ක් වූ සපත්තු ජෝඩුවක් 10% ක වට්ටමකට යටත්ව අත්පිට මුදලට මිලදී ගත හැකි බව සඳහන් කර ඇත මේ අනුව

(අ) මෙම වට්ටම හඳුන්වන්නේ කුමන නමකින්ද?

(ආ) මෙම ගනුදෙනුව ගිනුම්ගත කිරීමට අදාළ ද්විත්ව සටහන ලියන්න (ලකුණු 02 යි )

- (iii) ව්‍යාපාරයක 2020-10-31 දිනට පිළියෙල කළ ශේෂ පිරික්සුම සමාන නොවිය වෙනස වූ රු6200 අවිනිශ්චිත ගිණුමක හරට සටහන් කරන ලදී පසුව පහත වැරදි සොයා ගන්නා ලදී

1 විදුලි වියදම් රු 3000 ක් විදුලි වියදම් ගිණුමේ සටහන් කර නැත

2 ණයගිම් ගිණුමේ බැර පැත්ත රු 5000 ක් අඩුවෙන් එකතු කර ඇත

3 සේවක වැටුප් ගෙවීම් රු 30000 ක මුදල මුදල් පොතේ නිවැරදිව සටහන් කර වැටුප් ගිනුමට රු 3000 ක් ලෙස පිටපත් කිරීම

4 මෝටර් රථ අළුත්වැඩියා රු 4500 මෝටර් රථ ගිණුමට පිටපත් කිරීම

5 රු 9400 ක ලද ගෙවල් කුලී ගිණුමේ ශේෂය ශේෂ පිරික්සුමේ හර පැත්තේ සටහන් කිරීම

#### අවශ්‍ය වන්නේ

- (අ) ඉහත වැරදි අතරින් ශේෂ පිරික්සුමේ එකතුවට බලපාන වැරදි හඳුනාගෙන ඒවා නිවැරදි කිරීමට අදාළ ජර්නල් සටහන් ලියන්න

(ආ) අවිනිශ්චිත ගිණුම පිළියෙල කරන්න

(ලකුණු 04 යි)

(iv) 2020 ජූලි 31 න් අවසන් මාසය සඳහා දිනෙන්ගේ ව්‍යාපාරයේ බැංකු ගිණුමේ ශේෂය රු 25500 ක් විය එම මාසය සඳහා බැංකුව විසින් එවන ලද බැංකු ප්‍රකාශනයේ ශේෂය මීට වෙනස් විය වෙනසට හේතු මෙසේය

1 තැන්පත් කරන ලද නමුත් නිෂ්කාශනය නොවූ චෙක්පත් අංක 245 රු 9800

2 නිකුත් කළ නමුත් මෙතෙක් බැංකුවට ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පත් අංක 36 - රු 11400

3 බැංකුව විසින් අයකරගෙන ඇති බැංකු ගාස්තු රු 600

4 ණයගැති ප්‍රේෂණ රු 4300

5 ස්ථාවර නියෝග මත ගෙවා ඇති රක්ෂණ ගාස්තු රු 1500

**අවශ්‍ය වන්නේ**

(අ) 2020 ජූලි 31 දිනට බැංකු ගිණුම සංශෝධනය කරන්න

(ආ) ජූලි මාසය සඳහා බැංකු සැසඳුම් විස්තරය සකස් කරන්න (ලකුණු 04 යි )

07

(i) (අ) ව්‍යාපාරයක දැකිය හැකි ජංගම නොවන වත්කමක් ලියන්න

(ආ) උපචිත රක්ෂණ වියදම් රු 200 වාර්තා කරන ද්විත්ව සටහන ලියන්න (ලකුණු 02 යි)

(ii) රෙදිපිළි ව්‍යාපාරයක භාණ්ඩ මිලට ගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ

2020-10-03 ඉන්වොයිස් අංක 04 යටතේ ගිහාන්ගෙන් මිලදී භාණ්ඩවල ඉන්වොයිසියේ ශුද්ධ වටිනාකම රු 35000 යි

2020-10-09 ඉන්වොයිස් අංක 35 යටතේ මිහිරිගේ ව්‍යාපාරයෙන් ගත් භාණ්ඩවල ශුද්ධ වටිනාකම රු 27000

2020-10-26 වවුචර් අංක 17 යටතේ කසුන්ගෙන් මිලදී භාණ්ඩවල වටිනාකම රු 31000

**අවශ්‍ය වන්නේ**

(අ) ගැනුම් ජර්නලයට අදාළ ගනුදෙනු ඇසුරින් ගැනුම් ජර්නලය පිළියෙල කරන්න

(ආ) අදාළ ලෙජර් ගිණුම් පිළියෙල කරන්න (ලකුණු 02 යි )

(iii) කැපීම්ගේ ව්‍යාපාරයේ පොත්වලින් 2019-12-31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද ශේෂ පිරික්සුම පහත දැක්වේ

| 2019-12-31 දිනට ශේෂ පිරික්සුම              |                |                |
|--------------------------------------------|----------------|----------------|
| විස්තරය                                    | හර (රු)        | බැර ( රු )     |
| 2019-01-01 දිනට බඩු තොගය                   | 25000          |                |
| ගැනුම්                                     | 320000         |                |
| විකුණුම්                                   |                | 480000         |
| මෝටර් රථ ( පිරිවැයට)                       | 350000         |                |
| මෝටර් රථ ක්ෂය වෙන් කිරීම (2019-01-01 දිනට) |                | 50000          |
| 10% බැංකු ණය (වසර 05 කින් ගෙවිය යුතු )     |                | 160000         |
| ණයගැතියෝ                                   | 52000          |                |
| ණයහිමියෝ                                   |                | 65000          |
| බැංකු ණය පොලී                              | 12000          |                |
| විදුලි වියදම්                              | 9000           |                |
| පරිපාලන වේතන                               | 34000          |                |
| ගෙන ඒමේ කුලී                               | 4000           |                |
| වෙනත් ආදායම්                               |                | 42000          |
| ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි                          | 390000         |                |
| මුදල්                                      | 81000          |                |
| බැංකු ශේෂය                                 | 75000          |                |
| ප්‍රාග්ධනය                                 |                | 555000         |
|                                            | <u>1352000</u> | <u>1352000</u> |

#### අමතර තොරතුරු

- 1 2019-12-31 බඩු තොගය රු 37000
- 2 මෝටර් රථ 20% බැගින් සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂයකළ යුතුය
- 3 විදුලි වියදම් රු 3000 ක් උපචිත වී ඇත

#### අවශ්‍ය වන්නේ

- (අ) 2019-12 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශනය (ලකුණු 04 යි )
- (ආ) 2019-12-31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය (ලකුණු 04 යි )